

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Appendix	sid. 2
Innehållsförteckning	sid. 2
Inledning	sid. 3
Om SDU	sid. 4
SDU:s ändamål	sid. 4
Medlemsantal	sid. 4
Lokala ungdomsorganisationer	sid. 4
Organisation	sid. 5
Intressepolitik	sid. 10
Övrig representation	sid. 12
Konferensverksamhet	sid. 13
Kursverksamhet	sid. 14
Lägerverksamhet och språkresa	sid. 15
Informationsverksamhet	sid. 16
Internationellt	sid. 16
Övrig verksamhet	sid. 17
Projekt	sid. 18
Slutord	sid. 19

APPENDIX

Barnplantorna	- Riksförbundet för barn med cochlea implantat
DBU	- Dövblind Ungdom
DHB	- Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn
DNUR	- Dövas Nordiska Ungdomsråd
EUD	- European Union of the Deaf
EUDY	- European Union of the Deaf Youth
FSDB	- Föreningen Sveriges Dövblinda
HRF	- Hörselskadades Riksförbund
HSO	- Handikappförbundens samarbetsorgan
KFO	- Kooperationens Förhandlingsorganisation
LSU	- Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer
OG	- Ordförandegruppen (består av förbundsordföranden och tjänstemän från Barnplantorna, DBU, DHB, FSDB, HRF, SDR, SDU och UH)
RGD/RGH	- Riksgymnasiet för döva/Riksgymnasiet för hörselskadade
SDI	- Svenska Dövidrottsförbundet
SDR	- Sveriges Dövas Riksförbund
SDU	- Sveriges Dövas Ungdomsförbund
SHIA	- Svenska Handikapporganisationers Internationella Biståndsförening
SIDA	- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
SIT	- Specialpedagogiska institutet
SPM	- Specialskolemyndigheten
SPSM	- Specialpedagogiska skolmyndigheten
TÖI	- Tolk- och översättarinstitutet
UH	- Unga Hörselskadade
US	- Unga Synskadade
VIS	- Vuxendöva i Sverige
WFDYS	- World Federation of the Deaf Youth Section
WFD	- World Federation of the Deaf

INLEDNING

Två tusen åtta har det hänt många olika saker inom förbundet som inte kommer att kunnas sammanfattas på en sida! Här nedan skall jag plocka upp några saker som varit viktiga för SDU och dess medlemmar.

Under året har vi inom förbundet fokuserat på och engagerat oss inom det intressepolitiska området. Det här är något som vi har ambition att fortsätta med framöver. Exempel på två nya forum att föra ut vårt budskap är URIX och Almedalsveckan.

Urix är en åsiktsfestival för ungdomar mellan 13-19 år där det samlas cirka 1000 ungdomar från hela Sverige. 2008 hölls den i Malmö och på plats gav vi information om teckenspråk och spred kunskap om döva.

Almedalsveckan är en politikervecka som arrangeras i Visby på Gotland varje sommar. Där hade vi en stor möjlighet att informera och påverka politiker och makthavare. Vi anser att vårt deltagande där var av stort värde.

Under året har styrelsen gett våra egna lokala ungdomsklubbar en möjlighet att träffas. Ungdomsklubbskonferensen i Leksand gav våra anslutande lokala organisationer en möjlighet att diskutera olika ämnen, utbyta tips och erfarenheter. Det upplevdes positivt och många angelägna frågor diskuterades.

Det var trevligt att samarbeta med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) när det gäller elevrådsutbildning vilket är en oerhört viktig fråga.

Allt det vi gör inom det intressepolitiska området är viktigt – syns vi inte så finns vi inte!
Men det viktigaste arbetet gör ungdomarna inom ungdomsklubbarna.

Våra internationella kontakter fortgår och är en viktig del i vårt arbete. Jenny Nilsson som sitter i EUDY:s styrelse sedan 2007 har nu tagit över som ordförande och vi önskar henne lycka till. Vi har under året även deltagit i det nordiska samarbetet genom DNUR och deltagit på två möten. Genom samarbetet med övriga nationella ungdomsförbunden arrangeras det för första gången ett nordiskt ungdomsseminarium som går av stapeln i Finland våren 2009. Det nordiska samarbetet är viktigt!

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till samtliga personer som varit med och hjälpt SDU under det gångna årets verksamhet! Jag måste speciellt tacka Ida Karlsson för hennes två år hos oss på kansliet. Det är hennes förtjänst att vi inom SDU varit mer aktivt intressepolitiskt, vilket är ett steg i rätt riktning!

Styrelsen, kanslipersonal, arbetsgrupper, lägerpersonal samt alla våra medlemmar – utan ert arbete, era förslag, era idéer, er kritik såsom både positiv och negativ, kommer vi inte att utvecklas framåt. Tack för ert engagemang!

Henrik Sundqvist
Tf Förbundsordförande

OM SDU

SDU bildades den 15 oktober 1977 i Örebro under namnet Sveriges Dövas Ungdomsråd och låg då under Sveriges Dövas Riksförbund. Den 1 juli 1994 blev SDU en självständig organisation och ändrade namnet till Sveriges Dövas Ungdomsförbund.

SDU utövar central verksamhet för medlemmar mellan 7-30 år.

SDU är redovisningskyldig gentemot Ungdomsstyrelsen och andra bidragsgivare.

SDU är medlem hos Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU), Sveriges Dövhistoriska Sällskap (SDHS), Svenska Dövidrottsförbundet (SDI), Sveriges Dövas Riksförbund (SDR) och Riksteatern/Tystteater.

SDU är medlem hos European Union of the Deaf Youth (EUDY) och World Federation of the Deaf Youth Section (WFD YS).

Sveriges Dövas Ungdomsråd
1977-1994

Sveriges Dövas Ungdomsförbund
november 1994 -

SDU:S ÄNDAMÅL

- att främja vård, fostran och utbildning av barn och ungdomar,
- att verka för dövas rätt till teckenspråk,
- att tillvarata medlemmarnas dövpolitiska intressen,
- att tillvarata döva barn och ungdomars kulturella intressen, både vad gäller dövkultur och samhällets kulturutbud,
- att bedriva verksamhet för barn och ungdomar på dövas villkor, där alla har lika värde,
- att verka för bildande och upprätthållande av lokala ungdomsorganisationer.

SDU:s ändamål finns i förbundets stadgar under § 2 Ungdomsförbundets ändamål.

MEDLEMSANTAL

Totalt antal medlemmar i åldern 7 - 30 år

- År 2008 - 947
- År 2007 - 1061
- År 2006 - 1038
- År 2005 - 1112
- År 2004 - 1062

LOKALA

UNGDOMSORGANISATIONER

Aktiva ungdomsklubbar/-råd och -föreningar anslutna till SDU och har lämnat in verksamhetsberättelser för år 2007

- Ungdomsklubben Kungsängsliljan, Uppsala (KUL)
- Skånes Dövas Ungdomsråd (SKUR)
- Stockholms Dövas Ungdomsråd, (SDUR)
- Ungdomsföreningen Viljan, Vänersborg (UF Viljan)
- Örebro Dövas Ungdomsklubb (ÖDU)

ORGANISATION

Förbundsstyrelsen

Före förbundsstämman:

Ordförande: Sven-Emil Karmgård,
Stockholm/Örebro
Ledamöter: Henrik Sundqvist,
Stockholm/Örebro
Matilda Bergman, Stockholm
Jenny Ingvarsson, Stockholm
Kristofer Carlsson, Sundsvall
Magdalena Kintopf,
Härnösand/Östersund
Petra Örlegård, Malmö/Örebro

Styrelsen har haft två ordinarie styrelsemöten före förbundsstämman. Styrelsen har även använt First Class för diskussion och beslut.

Från vänster: Magdalena Kintopf, Henrik Sundqvist, Jenny Ingvarsson, Kristofer Carlsson, Matilda Bergman, Sven-Emil Karmgård och Petra Örlegård

Arbetsutskottet före förbundsstämman:

Ordförande: Sven-Emil Karmgård
Vice ordförande: Henrik Sundqvist
Ledamot: Matilda Bergman
Suppleant: Jenny Ingvarsson

Arbetsutskottet har haft ett möte före förbundsstämman.

Efter förbundsstämman:

Ordförande: Sven-Emil Karmgård,
Stockholm/Örebro
Ledamöter: Henrik Sundqvist,
Stockholm/Örebro
Matilda Bergman, Stockholm
Diana Björkstrand, Örebro
Kristofer Carlsson, Linköping
Magdalena Kintopf,
Härnösand/Östersund
Petra Örlegård, Malmö/Örebro

Styrelsen har haft ett konstituerande möte direkt efter förbundsstämmans avslutande samt tre ordinarie styrelsemöten. Styrelsen har även använt First Class för diskussion och beslut.

Från vänster: Sven-Emil Karmgård, Diana Björkstrand, Magdalena Kintopf, Kristofer Carlsson, Petra Örlegård, Matilda Bergman och Henrik Sundqvist

Arbetsutskottet efter förbundsstämman:

Ordförande: Sven-Emil Karmgård
Vice ordförande: Henrik Sundqvist
Ledamot: Matilda Bergman
Suppleant: Kristofer Carlsson

Arbetsutskottet har inte haft något möte efter förbundsstämman.

Ansvarsområden efter föbundsstämman

Alla i föbundsstyrelsen har gemensamt ansvar för:

Verksamhetsplanen
Verksamhetsberättelsen
Intressepolitiska frågor

Sven-Emil Karmgård, föbundsordförande

Organisationsfrågor
Arbetsledare
Arbetsutskottet (AU)
SDU/SDR:s samrådsgrupp
SDR:s föbundsstyrelse (1)
Ordförandegruppen (1)
Dövas Nordiska Ungdomsråd (DNUR)
Stockholms Dövas Ungdomsråd (SDUR)

Henrik Sundqvist, vice ordförande

Arbetsmarknadsfrågor
Arbetsutskottet (AU)
SDU/SDR:s samrådsgrupp
SDR:s föbundsstyrelse (2)
Ordförandegruppen (2)
Dövas Nordiska Ungdomsråd (DNUR)
Ungdomsstyrelsen
Dalarnas Dövas Ungdomsklubb (DDU)

Matilda Bergman, ekonomiansvarig

Utbildningsfrågor
Arbetsutskottet (AU)
Riksgymnasierna för döva/hörselskadade (RGD/RGH)
Specialpedagogiska skolmyndighetens skoloråd (SPSM)
Göteborgs Teckenspråkiga Ungdomar (GTU)

Diana Björkstrand, styrelseledamot

Kulturfrågor
Tyst Teater
Tolk- och översättarinstitutets samrådsmöte (TÖI)
Dövblind Ungdom (DBU)
Örebro Dövas Ungdomsklubb (ÖDU)

Kristofer Carlsson, styrelseledamot

Tillgänglighetsfrågor
Arbetsutskottet (AU, suppleant)
SDU:s lägergrupp
Kommunikation
Ungdomsföreningen Viljan (Vänersborg)

Magdalena Kintopf, styrelseledamot

Sociala frågor
Unga Hörselskadade (UH)
Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB)
Svenska Dövidrottsförbundet (SDI)
Ungdomsklubben Kungsängsliljan (Uppsala)

Petra Örlegård, styrelseledamot

Internationella frågor
SDU:s internationella grupp
Svenska Handikapporganisationers Internationella Biståndsförening (SHIA)
Skåne Dövas Ungdomsråd (SKUR)

(1) - närvarar i första hand

(2) - närvarar i andra hand när ordinarie föbundsordförande är förhindrad

Personal på SDU

Ungdomsförbundets operativa verksamhet sköts från kontoret i Stockholm på Förmansvägen 2 i Årstadal. SDU har haft tre anställda personer under året: en ombudsman, en administratör och en internationell ombudsman (på 25 %).

Ida Karlsson

Ombudsman t.o.m. 31 oktober
Ingen ersättare tillsattes efter den 31 oktober. Den nya ombudsmannen börjar efter årsskiftet.

Therese Rollén

Internationell ombudsman t.o.m. 15 januari.

Marika Norrgrann

Administratör

Adjungerade tjänstemän:

Adjungerade vid styrelse- och AU-sammanträden har varit SDU:s tjänstemän.
Ida Karlsson och Marika Norrgrann

Styrelsearbetet:

SDU har detta år godkänt den arbetsordning som styrelsen, arbetsgrupperna och tjänstemännen följer i sitt arbete.

Firmatecknare:

Sven-Emil Karmgård och Matilda Bergman

Revisorer:

Auktoriserad revisor
Lars Åke Larsson, Öhrlings, Coopers & Lybrand

Förtroendevald revisor
Joakim Hagelin-Adeby

Förtroendevald revisorssuppleant
Elisabet Farkas

Samrådsgrupp

SDU och SDR har en samrådsgrupp som regelbundet har möten och diskuterar gemensamma frågor bl. a. ekonomi, personalfrågor och medlemshantering.
Sven-Emil Karmgård, Henrik Sundqvist, Ida Karlsson och Marika Norrgrann

SDU:s ad hoc-grupper

Styrelsen och tjänstemännen har bildat några ad hoc-grupper (tillfälliga arbetsgrupper) under året:

Före förbundsstämman

- **Intressepolitiskt program**

Magdalena Kintopf, Henrik Sundqvist och Ida Karlsson

- **Handbojor**

Matilda Bergman, Kristofer Carlsson, Henrik Sundqvist och Petra Örlegård

- **Krisplan**

Kristofer Carlsson och Henrik Sundqvist

- **Tips & råd till lokala ungdomsorganisationer**

Henrik Sundqvist, Sven-Emil Karmgård och Marika Norrgrann

- **Uppföljning av motioner**

Sven-Emil Karmgård, Magdalena Kintopf, Henrik Sundqvist, Kristofer Carlsson, Petra Örlegård, Jenny Ingvarsson och Ida Karlsson

- **Urix**

Magdalena Kintopf, Henrik Sundqvist, Petra Örlegård och Ida Karlsson

- **YLC - Youth Leadership Camp**

Matilda Bergman, Jenny Ingvarsson och Petra Örlegård

Efter förbundsstämman

- **Almedalen**

Sven-Emil Karmgård, Kristofer Carlsson och Ida Karlsson

- **Elevrådskurs**

Sven-Emil Karmgård, Magdalena Kintopf och Ida Karlsson

- **Kickoff (för styrelsen och arbetsgrupper)**

Kristofer Carlsson, Matilda Bergman och Marika Norrgrann

- **Konferens för ungdomsklubbar**

Henrik Sundqvist, Magdalena Kintopf och Marika Norrgrann

- **Urix**

Diana Björkstrand, Magdalena Kintopf, Petra Örlegård och Ida Karlsson

- **YLC - Youth Leadership Camp**

Matilda Bergman, Petra Örlegård och Ida Karlsson

Valberedningen

Valberedningen är en fristående arbetsgrupp. Den bevakar styrelsen under en mandatperiod och rekryterar personer till nästkommande styrelse.

Före förbundsstämman:

Ordförande:

Johanna Karmgård, Stockholm

Ledamöter:

Elsa Brunemalm, Stockholm/Örebro

Malin Johansson, Stockholm/Örebro

Kenneth Åkesson, Örebro

Efter förbundsstämman:

Ordförande:

Elsa Brunemalm, Stockholm/Örebro

Ledamöter:

Malin Johansson, Stockholm/Örebro

Robert Lindell, Örebro

Maria-Sofia Modig, Stockholm

Från vänster: Robert Lindell, Maria-Sofia Modig, Malin Johansson och Elsa Brunemalm

Arbetsgrupper

Arbetsgrupperna inom SDU har till syfte att underlätta styrelsens arbete och försöka få en bredd på medbestämmandet i verksamheten.

SDU har under året haft följande arbetsgrupper:

- Lägergruppen
- Internationella gruppen

Lägergruppen

Lägergruppen planerade fem läger för olika åldersgrupper inför sommaren. Ridläger, Multi Camp, EUDY läger och nordiskt ungdomsläger genomfördes. Creative Camp ställdes in p.g.a. för få anmälda.

Lägergruppen genomförde också personalutbildning i Finnåker, för ledarna som skulle arbeta på lägrenna eller språkresan under sommaren. Personalutbildningen genomfördes tillsammans med UH.

Lägergruppen har haft fyra möten under året. Gruppen har även använt First Class för diskussion och beslut.

Sammanställare:

Kristofer Carlsson, Linköping

Ledamöter:

Rebecca Hellqwist, Örebro

Mona Riis, Kumla

Kenneth Åkesson, Örebro (t.o.m. maj)

Malin Hidborn, Stockholm (t.o.m. maj)

Charlotte Gustavsson, Örebro (fr.o.m. augusti)

Elsa Brunemalm, Stockholm (fr.o.m. oktober)

Internationella gruppen

Internationella gruppen kunde inte sätta igång med Nicaraguaprojektet p.g.a. brist av folk i gruppen.

Internationella gruppen har haft möten tre gånger under året och har använt såväl MSN som First Class för diskussion och beslut.

Sammanställare:

Petra Örlegård, Malmö/Örebro

Ledamöter:

Filip Burman (tidigare Wlostowski), Stockholm

Kenneth Sandberg, Örebro (t.o.m. juni 2008)

Malin Johansson, Örebro/Stockholm (t.o.m. augusti 2008)

Jenny Nilsson, Örebro (t.o.m. augusti 2008)

INTRESSEPOLITIK

Almedalen

Den 6-11 juli åkte SDU tillsammans med UH till Gotland för att arbeta intressepolitiskt under Almedalsveckan. Totalt blev det sex ungdomar från varje organisation. SDU:s grupp bestod av en tjänsteman, två styrelsemedlemmar och tre ungdomar. Innan avresan till Gotland hade grupperna haft två gemensamma planeringsmöten och olika förberedande uppgifter. Det gemensamma temat var en likvärdig utbildning för alla. Med det ville SDU och UH särskilt lyfta fram tre viktiga punkter: tvåspråkighet oavsett hörselnedsättning, obligatorisk funktionshinderskunskap i lärarutbildningen samt tolk till alla former av utbildning.

Arbetsmetoden under Almedalsveckan var att dela ut flygblad, synliggöra teckenspråket genom att ha med tolkar till olika evenemang, delta aktivt på olika seminarier och upplysa politiker och annat folk om unga döva och hörselskadades rätt till likvärdig utbildning. På plats hade SDU och UH enskilda möten med sju olika riksdagsledamöter där vi lyfte fram våra frågor och diskuterade innebörden av dessa. SDU uppdaterade bloggen aktivt under Almedalsveckan för att hålla sina medlemmar och andra intresserade uppdaterade vad som händer.

Sven-Emil Karmgård, Kristofer Carlsson, Ida Karlsson, Isabella Hagnell, Johan Robach och Johnny Dufvenberg

Remissvar, skrivelser och yttranden

SDU har genom året, antingen enskilt eller med andra organisationer, skrivit två remissvar, två skrivelser och ett yttrande.

Remissvar på betänkanden:

- Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola (SOU 2008:27)
- Ökad likvärdighet för elever med funktionshinder (SOU 2007:87)

Skrivelser och yttranden:

- Skrivelse till äldre- och folkhälsoministern Maria Larsson ang. förbättrad tolkservice
- Skrivelse till utbildningsministern Jan Björklund ang. svenskt teckenspråk som modernt språk
- Yttrande över konsekvensanalysen om lokalisering av SVT Teckenspråk (Ku2008/358/MFI)

Från vänster: Johnny Dufvenberg, Johan Robach och Isabella Hagnell

isabella Hagnell och Johan Robach träffar Mona Sahlin (s) partiordförande och riksdagsledamot.

SDU:s Intressepolitiska program blev äntligen klart under november.

INTRESSEPOLITIK MED ANDRA ORGANISATIONER

Ordförandegruppen

SDU är med i ordförandegruppen som består av ordförande samt tjänstemän från Barnplantorna, DBU, DHB, FSDB, HRF, SDR, SDU, VIS och UH. På mötena diskuterades bl.a. intressepolitiska frågor och skolfrågor. Sammanträden har skett vid fyra tillfällen under året.

Sven-Emil Karmgård och Ida Karlsson

SDR:s styrelsesammanträden

SDU följer SDR:s arbete genom att alltid ha en representant närvarande på deras styrelsesammanträden. SDU:s representant är ordförande alternativt vice ordförande.

Sven-Emil Karmgård och Henrik Sundqvist

Riksgymnasiet för döva och Riksgymnasiet för hörselskadade

SDU brukar vara med på dialogmöten med gymnasieskolornas respektive rektor, några högre tjänstemän och intresseorganisationer. Det har handlat om olika frågor, bl.a. om elevantalet och utbildning. SDU har representerats på ett möte under året.

Sven-Emil Karmgård och Henrik Sundqvist

Specialskolemyndigheten (SPM)

SDU har under året deltagit i sammanträden med SPM:s nationella brukarråd för att diskutera de olika frågor som rör dövskolorna i Sverige. Ledamöterna i brukarråden är permanenta och väljs av sina respektive organisationer. SPM lades ner och bildade tillsammans med Sisus och Specialpedagogiska Institutet en ny myndighet den 1 juli. Det nya namnet är Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

SDU var med på SPMs avslutning på Örebro Slott den 9 juni.

Petra Örlegård och Ida Karlsson

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)

I samband med bildandet av SPSM infördes nya arbetsrutiner. Istället för brukarråd finns Nationellt skolråd (NSR) där intresseorganisationer får vara med och påverka. Matilda Bergman är formellt SDU:s representant i NSR. Första mötet med NSR ägde rum den 23 oktober i Härnösand och Ida Karlsson ersatte då Matilda Bergman som hade förhinder.

Ida Karlsson

Tolk- och översättarinstitutet (TÖI)

SDU är med i TÖI:s samrådskonferens som samlar representanter från DBU, DHB, FSDB, HRF, SDR, SDU och UH. Vid konferenserna har olika tolkfrågor diskuterats, t.ex. tolkvalitet, tolktillgång och tolkmetod.

Ingen representation under året p.g.a. förhinder.

Västanviks folkhögskola

Västanviks folkhögskolas styrelse har haft sammanträden under året samt en årsstämma i Uppsala. SDU har en representant med under sammanträdena. Olika frågor tagits upp, bl.a. om långa och korta kurser, elevantalet samt hur skolan ska se ut i framtiden.

Mona Riis

ÖVRIG REPRESENTATION

SHIA:s extra stämma

6 februari i Stockholm
Ida Karlsson

Tillgängligheten inom kollektivtrafiken

8 februari i Stockholm
Kristofer Carlsson och Ida Karlsson

Flexitext – referensgruppsmöte

18 mars och 26 juni i Stockholm
Ida Karlsson

Samtal om aktivitetsersättning för ungdomar

11 mars i Stockholm
Ida Karlsson

Unga Hörselskadades årsmöte

11-13 april i Lund
Magdalena Kintopf

Almedalen upptaktsmöte

14 april i Stockholm
*Johnny Dufvenberg, Johan Robach,
Isabella Hagnell, Kristofer Carlsson och
Ida Karlsson*

Brukarrådet för Förmedlingstjänst Bildtelefoni 16 april i Stockholm

Ida Karlsson

SHIA:s årstämma

25 april i Stockholm
Ida Karlsson

SDI:s årsmöte

17 april i Stockholm
Kristofer Carlsson

DBU:s årsmöte

26-27 april i Mullsjö
Petra Örlegård

Ungdomsstyrelsen - Statsbidraget

5 maj i Stockholm
Henrik Sundqvist och Ida Karlsson

Teckenspråkets dag

14 maj i Östervångskolan
Henrik Sundqvist och Petra Örlegård

Konferens SVT- tillgänglighet

12 maj i Stockholm
Ida Karlsson

Gymnasieutredningen - (dialog med brukarorganisationer, RGD/RGH samt specialskolorna)

19 augusti i Stockholm
Ida Karlsson

HSO - Public Service-utredningen

20 augusti i Stockholm
Ida Karlsson

Kulturfestival 2010 - styrgruppsmöte

20 augusti på Dövas Hus, Stockholm
Matilda Bergman

Unga Tyst Teater - styrgruppen

28 augusti i Örebro och 24 oktober i Stockholm
Ida Karlsson

Dövas Förening i Örebro län (DFÖ):s möte om arbetsmarknaden

1 september i K18, Örebro
Petra Örlegård och Diana Björkstrand

CI-konferens

4-5 september i Stockholm
Ida Karlsson

Konferens om utredningen om statsbidraget för ungdomsorganisationer

15 september i Stockholm
Henrik Sundqvist och Ida Karlsson

Dövas Dag

19-21 september i Piteå
Diana Björkstrand och Henrik Sundqvist

Regionalt resurscenter döv/hörsel i södra regionen (RRC) - referensmöte, SPSM

13 november i Malmö
Magdalena Kintopf

KONFERENSVERKSAMHET

SDU:s förbundsstämma

Det blev en effektiv och snabb förbundsstämma i Oxelösund den 18-20 april. Femton ombud från fem lokala ungdomsklubbar deltog på stämman och tillsammans med styrelsen, arbetsgrupper, gäster och mötesfunktionärer gick antalet deltagare upp till cirka 55 stycken.

På lördagen öppnades förbundsstämman som snabbt blev avklarad. Styrelsens propositioner godkändes av ombuden.

Mötets ordförande var Ola Lundström och mötets sekreterare var Anita Åkesson.

Sven-Emil Karmgård valdes återigen till förbundsordförande. Magdalena Kintopf och Henrik Sundqvist omvaldes för två år framåt. Istället för den avgående Jenny Ingvarsson valdes Diana Björkstrand som ledamot för ett år. Det är en historisk händelse då ingen hörande har suttit i SDU:s styrelse förut.

Den nya förbundsstyrelsen består av ordförande Sven-Emil Karmgård, vice ordförande Henrik Sundqvist, ekonomiansvarige Matilda Bergman samt ledamöterna Diana Björkstrand, Kristofer Carlsson, Magdalena Kintopf och Petra Örlegård.

Ungdomsklubbskonferens

Helgen den 5-7 december genomfördes ungdomsklubbskonferensen på Västanviks folkhögskola i Leksand.

Ungefär två representanter från varje ungdomsklubb var med på plats och några ur SDU:s styrelse. Totalt uppgick deltagarantalet till 15 personer. Fokusområdena under helgen var samarbetet mellan ungdomsklubbarna och SDU, samt hur och vad SDU ska arbeta med under 2009.

Konferensen innehöll intressanta diskussioner där deltagarna kom med viktiga synpunkter och bra idéer. Förutom konferensen hann deltagarna på lördagseftermiddagen pröva på curling.

Sven-Emil Karmgård, Matilda Bergman, Henrik Sundqvist, Magdalena Kintopf och Marika Norrgrann

Deltagare på förbundsstämman i Oxelösund.

Mindy Drapsa och Filip Burman från Dramaski fick Årets Utmärkelse 2008 som överlämnades av Sven-Emil Karmgård under förbundsstämman.

Konferensdeltagare på ungdomsklubbskonferensen i Leksand.

KURSVVERKSAMHET

Personalutbildning

Den traditionella personalutbildningen genomfördes den 9-11 maj för blivande ledare till sommarens läger och språkresa. I år var det andra gången UH var med på personalutbildningen. Totalt var vi 30 deltagare, varav 13 deltagare från SDU, plus två tolkar.

Under helgen hölls det av föreläsningar om bl.a. neuropsykologiska störningar, konflikthantering och ledarskap. Deltagare fick också lära sig olika övningar som bl.a. första hjälpen och samt olika typer av skador och olycksfall under ledning av Röda Korset.

Elevrådskurs

Den 15 oktober åkte två representanter från SDU till Kristinaskolan i Härnösand. Där hade minst två elevrådsrepresentanter från varje specialskola samlats för att få gå på en gemensam elevrådskurs i två dagar. SDU fick förtroendet att ansvara för en hel eftermiddag. Kursen inleddes med en presentation av varandra innan eleverna fick börja brainstorma kring hur det bästa elevrådet ser ut. Därefter delades eleverna i två grupper, ordförande- eller sekreterargruppen. Magdalena Kintopf tog sig an sekreterargruppen och diskuterade bl.a. vikten av protokoll och gav olika tips på protokollskrivandet. Ida Karlsson tog sig an ordförandegruppen och diskuterade viktiga egenskaper som en bra ordförande bör ha. Dessutom berättade hon om ordförandens ansvarsområden. I båda grupperna gavs tid för diskussion och erfarenhetsutbyte bland eleverna. Elevrådskursen avslutades med rollspel och övningar i mötesteknik. Eleverna fick låtsas-dagordningar och fick simulera elevrådsmöten. Eleverna fick pröva på att vara ordförande, sekreterare eller ledamot och öva på mötesteknik utifrån det de hade lärt sig under eftermiddagen.

LÄGERVERKSAMHET

Ridläger

Den 1-7 juli under ledning av Stall Danora i Nora deltog sexton ungdomar tillsammans med föreståndare Anita Åkesson, två ledare Jenny Nilsson, Malin Hidborn och praktikant, Lisa Öh, som förgyllde dagarna med ridning.

Veckan ägnades åt ridning och teorielektioner. Även åkte de till Örebro och var på det uppskattade Gustavsviksbadet, Lägre avslutades med dressyrprov och hoppning och det klarade alla jättebra. Föräldrarna fick då vara med på plats och se hur ungdomarna klarade av proven.

Multi Camp

Lägre ägde rum i Lillsveds Idrottsfolkhögskola utanför Stockholm den 14-20 juli. Tretton deltagare mellan 13 och 17 år och föreståndare Maria Norberg samt tre ledare, Charlotte Gustavsson, Thomas Ingvarsson och

Erik Sundqvist hade sju intensiva, men roliga dagar, fyllda med aktiviteter både inom- och utomhus, bl.a. gokart, sumo-brottning, ridning på vild tjur, hinderbana, Laserdome och förstås bad.

Nordiskt ungdomsläger

I Stevninghus utanför Kliplev, Danmark under den 6-12 juli deltog ca 68 deltagare varav fyra ledare från Sverige, Danmark, Norge och Finland. Svensk ledare var Rebecca Hellqwist.

Alla deltagare delades in i tio olika grupper där alla skulle samla poäng genom att bl.a. komma i tid till samlingar och vinna olika tävlingar. Varje kväll var det tema från varje land, där olika länder turades om att ha ansvar för kvällarnas program. Programmet var fullspäckat med olika aktiviteter och föreläsningar, b.l.a. Deafhood av Patrik Nordell.

EUDY Youth camp

Henrik Sundqvist och Kristofer Carlsson var, som svenska deltagare, med på lägret i Belgrad, Serbien den 20 - 28 juli. De höll i en föreläsning

om SDU och DNUR:s organisationsuppbyggnad samt verksamhet efter deltagarnas önskemål på lägret. Det var fullt program under hela veckan och deltagarna fick engagera sig i ämnen som "Deafhood", teckenspråk och dövundervisning. Närmare 100 deltagare från hela Europa deltog och det blev en oförglömlig upplevelse för SDU-representanterna.

SPRÅKRESA

Språkresa, New Mexico, USA

Den 14-29 juni åkte sju ungdomar till New Mexico School for the Deaf i Santa Fé i USA. Det var det sjätte året i rad som SDU ordnade språkresor dit. I år var temat "Green Living" och

svenska ungdomar fick tillsammans med de amerikanska eleverna lära sig mer om miljön och hållbar utveckling. Det blev en mix av traditionell undervisning, studiebesök och läger ute i det vilda. De svenska ungdomarna fick också lära sig både amerikanskt teckenspråk och engelska samt ta del av den amerikanska kulturen. Två ledare Elisabet Farkas och Tanja Honkanen och en praktikant Sven-Emil Karmgård följde med från Sverige.

INFORMATIONSVERKSAMHET

UNG - sidorna

UNG-sidorna i Dövas Tidning har gett ut åtta nummer under året. Innehållet har bestått av ledarspalt samt aktuella händelser i SDU.

SDRF First Class (SDR FC)

SDU är anslutet till databasen First Class, SDR FC. SDU har ett eget mötesforum, där fortlöpande information om verksamheten ges.

SDU:s hemsida www.s-d-u.se

På hemsidan finns det information om SDU:s organisation, verksamhet och aktuella nyheter.

SDU:s blogg www.s-d-u.se/blogg

Den 27 februari lanserades SDU:s nya blogg för första gången. Där skriver såväl styrelseledamöter, tjänstemän, arbetsgrupper, medlemmar och andra berörda personer inlägg om diverse saker.

SDU:s nya blogg

INTERNATIONELLT

Dövas Nordiska Ungdomsråd

Under året var Sverige ordförandeland för DNUR, ett uppdrag som sträcker sig fram till sommaren 2010. Som ordförandeland har Sverige en sammankallande funktion och ansvarar för mötena. Under 2008 har det varit möten i Oslo, Norge 19-21 maj och Torshavn, Färöarna 24-26 oktober.

Oslo, Norge, 19-21 maj

SDU deltog på mötet i Oslo, som hade en fullspäckad agenda med anledning av Norges Dövas Förbund (NDF):s 90 års-jublieum. Det blev bl.a. föreläsningar inom utbildningsområdet, debatt om tolksituationen och framtidsvision inom tolkområdet för hela Norden. Det ordinarie DNUR-mötet hölls också under de dagarna.

Henrik Sundqvist och Kristofer Carlsson

Torshavn, Färöarna, 24-26 oktober

SDU deltog på mötet i Färöarna, och fick dessutom ta del av tre intressanta föreläsningar. Första föreläsaren var Markku Jokinen som tog upp dövidentitet, den andra föreläsaren var Mats Ulfendahl, professor från Karolinska Institutet som berättade om genteknik kring dövhet, och till sist men inte minst Jan Willemoes, som pratade om en ny metod som kunde användas vid seminariet "Open Space" som DNR planerar att använda på nästa års nordiska seminarium i Sverige. Utöver föreläsningarna hölls de ordinarie mötena. *Sven-Emil Karmgård och Henrik Sundqvist*

European Union of the Deaf Youth

Jenny Nilsson från Sverige har under året suttit med i EUDY:s styrelse som vice ordförande och hennes ansvarsområde var lägerverksamhet. På slutet av året avgick ordföranden Jeroslav Clerarik och det innebar att Jenny Nilsson tog över ordförandeskapet. EUDY:s styrelse har haft fyra möten på olika platser i Europa; Stockholm, Serbien, Italien och Norge.

Jenny Nilsson

EUDY Youth General Assembly

Två representanter från SDU deltog på EUDY:s generalförsamling den 27 juli i samband med Youth camp i Belgrad, den 20 - 28 juli i Serbien. *Henrik Sundqvist och Kristofer Carlsson*

ÖVRIG VERKSAMHET

Urix - åsiktsfestival

URIX är en åsiktsfestival för ungdomar mellan 13-18 år och hålls en helg om året. Många ungdomsorganisationer väljer att hålla i workshops eller delta på mässan under den helgen. I år hölls åsiktsfestivalen den 1-4 maj i Malmö.

SDU deltog för första gången i år och deltog dessutom i projektet "Se mig!". Mer om projektet kan läsas under Projekt . SDU ordnade tillsammans med UH och US två stycken workshop (Hör upp, blindstyre!) som gick av stapeln på fredagen och lördagen. Respektive organisation hade en egen station under workshopen där deltagarna, genom upplevelsebaserat lärande, pröva på hur det är att vara hörselskadad, döv eller synskadad. På SDU:s station fick ungdomarna en kort bakgrund om döva och teckenspråk. De fick öva på teckenspråk med hjälp av handalfabetet och några vardagstecken. Deltagarna fick också diskutera hur man kan bemöta en döv på bästa sätt när man inte kan teckna. Det mest uppskattade inslaget på stationen var nog när de skulle få ett eget persontecken.

På kvällarna hade SDU ett "teckenspråkstält" där de lärde ut teckenspråk till nyfikna festivaldeltagare. Deltagarna fick göra ett minitest på 20 olika tecken och fick ett diplom om de klarade av samtliga tecken. SDU fick svara på alla möjliga frågor om teckenspråk och dövhet från ungdomarna. I det stora hela var det en lyckad helg och SDU fick chansen att nå ut till unga i allmänheten och informera om teckenspråk och tillgänglighet.

Petra Örlegård, Henrik Sundqvist och Ida Karlsson

Kickoff

En kickoff var planerad den 30-31 augusti på Barnens Ö tillsammans med styrelseledamöter, arbetsgupper och tjänstemän. Den blev dock inställd p.g.a. för få anmällda.

LSU Re:Flex

Den 26-28 september var en representant från SDU med på en kurs på Barnens Ö utanför Stockholm. Arrangörerna för kursen var LSU som även står bakom kampanjen "Alla Olika-Alla Lika". Ungefär 18 stycken deltagare från hela Sverige och från olika ungdomsorganisationer var med på plats.

Kursen innehöll workshops med både övningar och diskussioner kring begreppen mångfald, diskriminering och inkludering. Varje individ och förbund har sina egna tolkningar av begreppen beroende på vilken målgrupp som syftas. Workshopen hölls av tre personer från Blatteförmedlingen, kommunikationsbyrån Sprong och Amnesty International som både föreläste och förde diskussioner utifrån deras synsätt.

Deltagarna fick tips på olika redskap för att förbättra sina organisationer. På kvällarna fick deltagarna testa på eldsprutning och hade även teamwork a la kollo vilket uppskattades av de inblandade.

Magdalena Kintopf

PROJEKT

RGD/RGH fältstudieprojekt

Signalerna om hög frånvaro, dåliga studieresultat och stora sociala problem som skulle finnas kring RGD/RGH ledde till en fältstudie som påbörjades 2007. Projektansvarig var DHB. Det var flera organisationer; SDU, SDR, HRF, UH, Gymnasieförvaltningen RGD/RGH, Örebro universitet som var delaktiga i projektet. Resultatet blev en rapport, "Vi är en grupp, fast två ändå".

Under året avslutades projektet och det framkom att en grupp saknades. Ett nytt tilläggsprojekt skapades för att fånga upp den gruppen, d.v.s. skolkande elever. Det ansågs viktigt att höra denna grupps syn på RGD/RGH. Resultatet av tilläggsprojektet blev rapporten "Därför går inte jag till skolan". Nu är hela fältstudien kring RGD/RGH avslutad. Ett möte hölls under hösten för att diskutera hur alla intresseorganisationer kan arbeta vidare med resultatet av denna studie.

Henrik Sundqvist och Ida Karlsson

Projektledare Maria Norberg och Gabriella Yström presenterade Fältstudieprojektet.

Seminarium om slutrapport om Fältstudieprojekt av RGD/RGH

4 mars i Örebro

Ida Karlsson

Informationskväll om fältstudieprojektet för elever från RGD/RGH på Virginiskaskolan

Örebro den 15 maj.

Magdalena Kintopf, Kristofer Carlsson, Henrik Sundqvist, Petra Örlegård och Diana Björkstrand

Se mig!

Se mig! är ett projekt, finansierat av Arvsfonden, som syftar till att tillgängliggöra URIX åsiktsfestival. I projektet deltog Gemensam Framtid, UH, US, SDU och URIX. Resultatet blev bl.a. ett informationshäfte till alla workshopsledare om hur de kan göra sina workshops tillgängliga för alla oavsett funktionsnedsättning. Dessutom gjordes hela festivalen tillgänglig för alla genom t.ex. mobila hörselslingor, teckenspråkstolkare, möjlighet till text i stor stil eller punktskrift, alternativ mat vid allergier med mera.

Ida Karlsson

Teckenspråksmanifestationen

Teckenspråksmanifestationen är ett projekt som ägs av SDR. Syftet med projektet är att stärka döva och hörselskadade ungdomars identitet och ge dem ökad insikt om teckenspråket och dövulturen. Sveriges Dövas Ungdomsförbund och Stockholms Dövas Ungdomsråd samverkar i projektet.

Under projektår 2 har aktiviteterna, förutom styrgrupps- och referensgruppsmöten, bestått i ett genomförande av en Internationell teckenspråksmanifestation i Örebro, informationsinsatser på Östervångsskolan i Lund och Riksgymnasiet för döva och hörselskadade i Örebro. Projektet har för övrigt fokuserat sig på materialframställning i samarbete med SDUR och som ska leda till en hemsida och två DVD-skivor om Dövmedvetande och Dövkultur tillsammans med ett handledningsmaterial. Filmen Dövmedvetande visades upp vid en filmfestival i november månad. SDU har på olika sätt medverkat i detta projekt. Projektet kommer att avslutas under våren 2009.

Henrik Sundqvist

SLUTORD

Sveriges Dövas Ungdomsförbunds styrelse vill rikta ett stort tack till alla som under året, på olika sätt, gjort insatser för ungdomsförbundet.

SDU vill tacka SDR:s Testaments- och donationsstiftelse och Arvsfonden för det stöd som vi fått till projektverksamheten.

Vi vill tacka våra bidragsgivare som gör det möjligt att genomföra vår lägerverksamhet för alla teckenspråkiga döva, hörselskadade och hörande.

Tack till följande fonder:

Byggmästare Axel Alms Stiftelse, Clara Lachmanns fond, Folke Bernadottes minnefond, Helge Ax:son Johnsons Stiftelse, Kronprinsessan Margaretas minnesfond, Prins Carl Gustafs Stiftelse, Radiohjälpen, Sigurd och Elsa Goljes Minne, Solstickan, Stiftelsen Sven Jerrings Fond, Ulf Lundahls minnesfond och Åhlén-stiftelse.

Många har på olika sätt bidragit till att verksamheten hållits igång och utvecklats mot nya möjligheter. Det är härligt med alla ungdomar, och äldre, som har vår verksamhet samt organisation inom sitt hjärta och vill vara med och stödja SDU.

Ett stort tack till SDR, för ett mycket gott samarbete i frågor kring barn och ungdomar och för det stöd riksförbundet givit SDU på olika sätt.

Stockholm den 22 februari 2009

Henrik Sundqvist
Tf Förbundsordförande

Kristofer Carlsson
Styrelseledamot

Matilda Bergman
Styrelseledamot

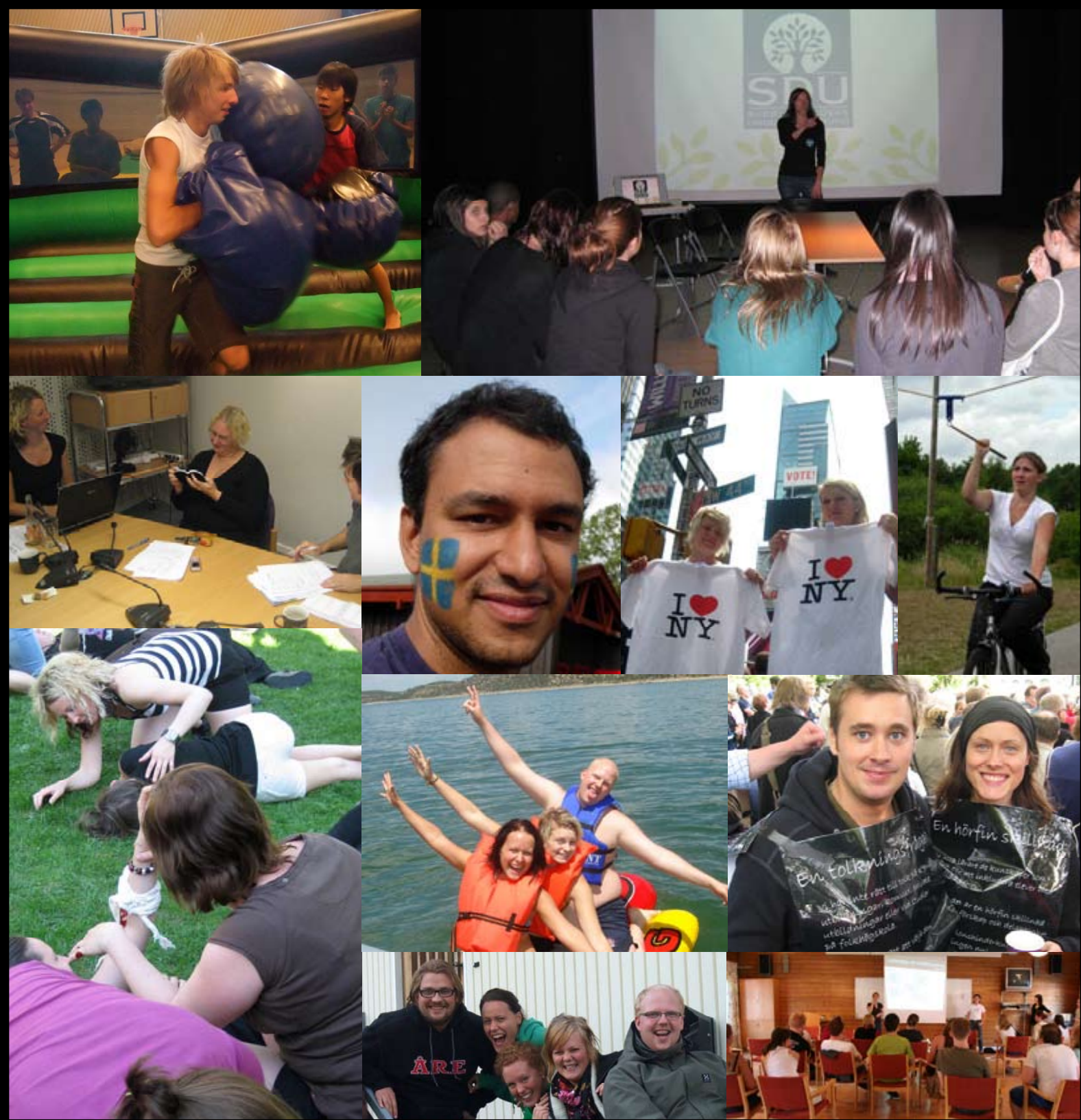
Diana Björkstrand
Styrelseledamot

Magdalena Kintopf
Styrelseledamot

Petra Örlegård
Styrelseledamot

Sven-Emil Karmgård avgick som förbundsordförande den 22 januari 2009.

SVERIGES DÖVAS UNGDOMSFÖRBUND
 FÖRMANSVÄGEN 2, 6 TR
 117 43 STOCKHOLM

E-POST: SDU@SDRF.SE

TEXTTELEFONNR: 08-442 14 95
 FAXNR: 08-442 14 97

HEMSIDA: WWW.S-D-U.SE
 BLOGG: WWW.S-D-U.SE/BLOGG